

Sag havde været, og det kunde saaledes forudsees; at, hvis Sagen nu ikke var bleven endelig afgjort, vilde dette Krav tilfaldt ganske være bortfaldet. Det sees, at noget lignende har fundet Sted ved Udviklingen af denne Presselov-Bestemmelse. Thi man har bestandig slaaet af, og jeg forudsæer, at den Tid vil komme, da Staten vil ansee det for tilstrækkeligt, at den ved Presselovbestemmelser værner, med Hensyn til de materielle Forbrydelser, deels om Samfundet i det Hele og deels om de enkelte Borgers Værd og Ret, medens Staten da vil erkjende, at Religion og Moralitet, ligesom Kunst og Videnskab, ere selvstændige Riger, der ligge udenfor og over Presselovens Område, særegne Riger, der have deres egne Presselove, hvor efter Overtrædelserne virkelig straffes, men med aandelige Midler. Og finder man da til en enkelt Tid, paa Grund af særegne Omstændigheder, ikke denne Garantie tilstrækkelig, saa vil der af gode Borgere blive dannet Foreninger til Trykkefrihedens rette Brug, saaledes som vi have havt heri Landet tidligere, der vil af Forlæggere dannes Foreninger for Forlagets rette Brug, saaledes som der her for nogle Aar siden blev stiftet eller idetmindste forberedt et Selskab af Forlæggere, for at forebygge, at Oversættelser af en fransk Romanforfatters letfærdige Skrifter skulde blive udgivne.

Men dersom man indtil denne Tid skulde kunne behjælpe sig med denne Paragraph, saa forekommer det mig dog, at den maatte være noget tydeligere, noget bestemtere indrettet efter vor Tids Tarv. Hvad saaledes den første Bestemmelse angaaer, „at drive Spot med noget her i Riget anerkjendt Religions-samfund“, saa vil jeg bemærke, at det er en paafaldende og eenfaldig Uvillie, de ærede Forslagsstillere nære mod den Art Krænkelser, som yttres ved at drive Spot. Det er dog syndeligt, at man har Lov til at sige om et religiøst Samfund i fuldt Alvor, at det er i Bund og Grund faldt heelt igjennem, men at man derimod ikke ved en ironisk Behandling, som endog saa meget let kan indsnige sig hos dem, der ere ret interesserede i en Sag, at man der ikke maa kunne komme til at drive en Smule Spot med en enkelt, maafløe ganske underordnet Troes Lærdom eller

med et ganske enkelt Punkt i det religiøse Samfunds Gudsdyrkelse (Dantier: Det staaer der ikke!). Der staaer i de Herrers Forslag „at drive Spot med et Religions-samfund“, men jeg skjønner ikke, hvorledes man kan komme til at drive Spot med et Religions-samfund, uden at det skeer derved, at det enten er dets Troeslære eller dets Gudsdyrkelse, hvormed der drives Spot (Ja!).

Hvad dernæst den Bestemmelse angaaer, at den samme Straf rammer den, „som offentliggjør et utugtigt Skrift“, saa er her først at spørge, om der ved et utugtigt Skrift skal forstaaes et saadant, som heelt igjennem er utugtigt, eller man tillige mener saadanne, som deelsviis kunne fortjene denne Benævnelse. Skal det tages i den første Forstand, skjønner jeg ikke, at her egentlig var nogenformodt Fare at forebygge; thi man behøver vistnok meget lidet at frygte for, at der vil blive forsøgt paa at udgive Skrifter af den Natur, ligesom det heller ikke er mig bekjendt, at man har Exempler paa saadanne Skrifter. Men dersom det er at opfatte i den anden Forstand, saaledes at ethvert Skrift erkendes for strafbart, som deelsviis har et saadant Indhold, saa troer jeg, det kan blive en meget farlig Bestemmelse med Hensyn til Literaturen. Det væsentligste Kilde-skrift, man har til den berømte græske Mythe om Amor og Psyche, er en latinsk Roman, som ustridig hører til de utugtigste Skrifter, der nogenstunde ere skrevne. Dersom denne Bestemmelse bliver Lov, vil det for Fremtiden blive umuligt at faae dette Skrift udgivet enten paa Latin eller paa Dansk. Der gives overhovedet en Mængde klassiske Skrifter, som man ikke kan friskende for denne Egenkab, og det vilde være en stor Hindring for Literaturens Fremme og dens Bevarelse, om man vilde forbyde Udgivelsen af saadanne Skrifter. Dette gjælder nu vel især om Skrifter, der ere komne til os fra Syden, men heller ikke vor egen Oldlitteratur, skjøndt den i denne Henseende er mærkelig reen, heller ikke den er dog ganske fri for enkelte Sten, hvorved det kunde gjøres vanskeligt nok, at faae flere derhen hørende betydeligere Skrifter udgivne. Jeg skal tillade mig endnu at anføre et Exempel, som maafløe mere vil røre de